

Miljö- och byggnämnden

Plats och tid	Sammanträdesrum A, kl. 09:00-11:40 ajournering 10:15-10:30		
Beslutande	Ledamöter Per Helgesson (S), Ordförande Ylva Ivarsson (S), 1:e vice ordförande Uno Andersson (M)		
	Tjänstgörande ersättare Felix Karsbo (KD) ersätter Björn Schols Johan Mittjas (C) ersätter Karin Leanders Thomas Nilsson (M) ersätter Johan Mittjas		Deltagande digitalt §§ 66, 71-75 §§ 64-65, 67-70
Övriga närvarande	Ersättare Patrik Bossen (S) Fredrik Frelin (S)		
	Tjänstemän Mattias Bergström Miljö- och byggchef Elin Voxberg, Miljöinspektör Aleksandra Goral, Miljöinspektör Theres Lund, Miljöinspektör Fredrik Andersson, Byggnadsinspektör Eva Lindberg, Nämndsekreterare		Deltagande digitalt Deltagande digitalt Deltagande digitalt Deltagande digitalt
Justerare	Felix Karsbo		
Justeringsplats och tid	Miljö- och byggförvaltningen, 2022-10-17		
Underskrifter	Paragrafer §§ 64-75		
	Sekreterare	Eva Lindberg	
	Ordförande	Per Helgesson	
	Justerare	Felix Karsbo	
<hr/>			
	ANSLAG/BEVIS		
	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Miljö- och byggnämnden		
Sammanträdesdatum	2022-10-13		
Datum då anslaget sätts upp	2022-10-17	Datum då anslaget tas ned	2022-11-07
Förvaringsplats för protokollet	Miljö- och byggförvaltningen		
Underskrift	Eva Lindberg		

Miljö- och byggnämnden

Ärendelista

§ 64	Dnr 2022/00001 Godkännande av dagordning	3
§ 65	Dnr 2022/00033 Information miljö- och byggchef	4
§ 66	Dnr 2022/00041 Delårsbokslut och verksamhetsuppföljning 2022 för miljö- och byggnämnden.	5
§ 67	Dnr 2022/00088 Vitesföreläggande om att inkomma med åtgärdsredovisning fukt- och mögel Södra Edsbyn 13:125 MBN-2021-468	7
§ 68	Dnr 2022/00090 Vitesföreläggande om att inkomma med radonuppgifter Södra Edsbyn 13:125 MBN-2022-76	15
§ 69	Dnr 2022/00089 Vitesföreläggande om att inkomma med radonuppgifter Södra Edsbyn 10:33 MBN-2022-75	21
§ 70	Dnr 2022/00091 Vitesföreläggande om att inkomma med radonuppgifter Runemo 21:1 MBN-2022-79	27
§ 71	Dnr 2022/00092 Sanktionsavgift livsmedel Långhed 7:6 MBN-2022-551	33
§ 72	Dnr 2022/00075 Diskussion om ansökan förhandsbesked för enbostadshus Knåda 12:32 MBN-2022-261	41
§ 73	Dnr 2022/00093 Ansökan om förhandsbesked för fritidshus Knåda 12:7 MBN-2022-583	42
§ 74	Dnr 2022/00034 Delegationsbeslut 2022-09-07--2022-10-11	44
§ 75	Dnr 2022/00035 Meddelande - beslut för kännedom	45

Miljö- och byggnämnden

§ 64

Dnr 2022/00001

Godkännande av dagordning

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden godkänner dagordningen, med ändringen:

- beslutspunkt 9, ansökan om förhandsbesked för enbostadshus Knåda 12:32, ändras till diskussion
- punkt 11, ansökan om bygglov för enbostadshus Knåda 19:5 MBN-2022-524, utgår.

Miljö- och byggnämnden

§ 65

Dnr 2022/00033

Information miljö- och byggchef

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggchef, Mattias Bergström informerade om förvaltningens arbetsmiljöarbete. Elin Voxberg informerade om ett kommande avloppsärendet. Miljö- och byggnämnden tackar för informationen.

Miljö- och byggnämnden

§ 66

Dnr 2022/00041

Delårsbokslut och verksamhetsuppföljning 2022 för miljö- och byggnämnden.

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar att anta miljö- och byggförvaltningens förslag på delårsuppföljning 2022

Sammanfattning av ärendet

Periodens resultat har uppgått till -2 785 tkr och det innebär ett överskott på ca 860 tkr i jämförelse med budget.

Överskottet avser framförallt att Mattias Bergström, miljö- och byggchef hade ett annat tillfälligt chefsuppdrag på kommunstyrelseförvaltningen första halvan av året samt en vakans på en tjänst som byggnadsinspektör.

Ärendet

Periodens resultat har uppgått till -2 785 tkr och det innebär ett överskott på ca 860 tkr i jämförelse med budget.

Överskottet avser framförallt att Mattias Bergström, miljö- och byggchef hade ett annat tillfälligt chefsuppdrag på kommunstyrelseförvaltningen första halvan av året samt en vakans på en tjänst som byggnadsinspektör.

Prognosen för helåret är ett överskott om ca 700 tkr. Utrymme skapas i budgeten då miljö- och byggchef Mattias Bergström hade ett annat chefsuppdrag på kommunstyrelseförvaltningen fram till och med 31 maj. Det skapas också ett utrymme eftersom förvaltningen ännu inte har anställt en till byggnadsinspektör och har därför en vakans.

Inom ramen för delårsrapporteringen har Bollnäs kommun fakturerat 75 tkr för handläggning av bostadsanpassningsbidrag. Om trenden håller i sig i antal och omfattning av inkommande ärenden prognostiseras en total kostnad på 100 tkr för handläggning. I budgeten finns det 200 tkr avsatt för detta vilket skapar ett utrymme på 100 tkr i helårsprognosen.

När det gäller utbetalade bostadsanpassningsbidrag är det svårt att prognostisera. Ett ärende skulle i praktiken kunna göra så att budgeten överskrids om

Miljö- och byggnämnden

anpassningarna är omfattande. Utgifter för detta är alltså svåra att förutspå vilket gör att förvaltningen prognostiserar enligt fastslagen budget.

I bifogat beslutsunderlag framgår miljö- och byggförvaltningens förslag för delårsuppföljning 2022.

Beslutsunderlag

Delårsuppföljning – Miljö- och byggnämnden

Verksamhetsredovisning delårsuppföljning – Miljö- och byggförvaltningen

Beslutet ska skickas till

Ekonomiavdelningen

Miljö- och byggnämnden

§ 67

Dnr 2022/00088

**Vitesföreläggande om att inkomma med
åtgärdsredovisning fukt- och mögel Södra Edsbyn
13:125 MBN-2021-468**

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden i Ovanåkers kommun beslutar att vid vite förelägga KV Kemisten 4 AB med org.nr 556601-2703 att gällande [REDACTED] lägenhet vid Långgatan 11 D på fastigheten Södra Edsbyn 13:125:

1. Inkomma med en skriftlig redovisning i kronologisk ordning över vilka åtgärder som vidtagits gällande fuktskada i badrummet. Redovisning ska vara utförd av objektiv sakkunnig.

Uppgifter för punkt 1 ska vara miljö- och byggförvaltningen tillhanda i skriftligt format senast tre veckor efter att beslut har delgivits.

Beslutet är förenat med löpande vite på 10 000 kr för varje påbörjad 14-dagarsperiod som beslutet inte efterlevs.

Beslutet gäller även om det överklagas.

Lagstöd:

Miljöbalken (1998:808) 2 kap. 1-3, 7 §§, 9 kap. 3, 9 §§, 26 kap. 9, 14, 19, 21, 22, 26 §§.

Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 33 §.

Lag om viten (1985:206) 4 §

Bakgrund

[REDACTED] har den 2021-06-09 inkommit med klagomål till miljö- och byggförvaltningen. Klagomålet gäller problem med inomhusmiljö (fukt, mögel, ventilation) i hennes lägenhet. Klagande anger problem med en vattenskada i taket där det droppar in i lägenheten i samband med kraftiga regn och vid snösmältning.

Enligt uppgift har fastighetsägaren haft kännedom om vattenskadan redan för 5 år sedan då nuvarande hyresgäst flyttade in. I samband med inflyttning hade fastighetsägaren visat vattenskadan och sagt att den skulle åtgärdas så snart de kunde. Klagande anger även problem med fukt i badrummet samt svarta prickar i

Miljö- och byggnämnden

taket i badrummet som hon misstänker vara mögel och upplever att ventilationen är dålig. Alla i familjen har problem med klåda, utslag och huvudvärk. Ett av barnen har även utvecklat allergi mot kvalster. I lägenheten bor 1 vuxen och 4 barn.

En kopia av klagomålet skickades ut till fastighetsägaren 2021-06-10 med möjlighet till bemötande. Inget yttrande inkom.

Miljö- och byggförvaltningen genomförde ett förannmält platsbesök i [REDACTED] lägenhet den 28 juni 2021. En förfrågan skickades till fastighetsägaren om de kunde närvara, men ingen dykte upp. Vid besöket kunde en fuktskada i taket utanför sovrum noteras samt större bubblor i tapet på väggen utanför badrum. Det fanns även misstänkt mikrobiell påväxt i taket i badrummet (för detaljer se kontrollrapport daterad 2021-06-30). En enkel ventilationstest med hjälp av en pappersbit genomfördes i badrummet för att kontrollera frånluftflödet. Då pappersbiten knappt sögs fast vid frånluftsdonet bedömdes luftflödet vara svagt. En indikerande fuktmätning genomfördes på ytmaterial vid de misstänkta fuktskadorna i tak och vägg och denna påvisade förhöjda fukthalter (för detaljer se kontrollrapport daterad 2021-06-30).

Miljö- och byggnämnden skickade 2021-07-27 ut ett föreläggande om att genomföra en fukt- och mögelutredning för de avvikelser som noterats i lägenheten.

Fastighetsägaren inkom 2021-09-30 med en besiktningsrapport/omfattningsmätning utförd av Anticimex, samt ett mail med kort beskrivning om hur fuktskadan i taket utanför sovrum har åtgärdats.

Fastighetsägaren kontaktades angående kommande platsbesök och gavs möjlighet att närvara. Vid samtal med fastighetsägaren uppgav han att han inte kunde närvara vid platsbesöket men att problemet troligtvis ligger i tätskikt och att man planerade att sätta in en duschkabin. Väggar, golv och tak består enligt uppgift av betong samt lättbetong och inte något organiskt material.

Ett uppföljande platsbesök genomfördes 2021-10-26 av miljö- och byggförvaltningen. Det konstaterades då att fuktskada i tak utanför sovrum var åtgärdad enligt fastighetsägarens redovisning. Gällande duschrum så noterades att fuktskadorna inte var åtgärdade. Tapet utanför badrum var bortplockad. Det noterades även att vatten rann ut vid tröskeln när vatten spolades med

Miljö- och byggnämnden

duschmunstycke direkt i golvavloppet. Detta indikerar att det inte enbart är fråga om problem med tätskikt. Tröskel och dörr in till duschrummet var kraftigt fuktskadade. Det var insatt en portabel avfuktare i duschrummet men lämplig strömförsörjning saknades i rummet.

Efter besöket gjordes ett uppföljande samtal med fastighetsägaren och information gavs om vad som noterats gällande vatten vid tröskel. Fastighetsägaren angav att han omgående skulle skicka ut någon för att undersöka problemet.

Miljö- och byggnämnden skickade 2021-10-27 ut ett föreläggande om att vidta åtgärder och inkomma med skriftlig redovisning senast 2022-01-31. Ingen skriftlig redovisning inkom.

Miljö- och byggförvaltningen rådfrågade under januari 2022 objektiv sakkunnig (SSG Nordic) gällande rimlig åtgärd och åtgärds tid för liknande fuktskador. Enligt sakkunnig så behöver man riva ut alla ytskikt i badrummet för att kunna åtgärda och torka ut. Normal torktid för liknande fuktskador angavs ligga mellan 3-6 veckor. Sakkunnig ansåg att 8 veckors åtgärds tid var rimligt.

Den klagande informerade miljö- och byggförvaltningen den 2022-01-28 att asbest påträffats i mindre omfattning och att sanering kommer att genomföras den 2022-01-31. Enligt anlita saneringsfirma beräknades arbetet vara klar inom en till två dagar.

Nämnden beslutade 2022-02-07 om ett nytt föreläggande förenat med vite om att fastighetsägaren ska åtgärda fuktskada och inkomma med redovisning från sakkunnig. Sista datum för åtgärder och redovisning var 2022-04-08. Ingen redovisning från fastighetsägaren i enlighet med vitesföreläggandet inkom.

Klagande skickade in en kopia på ett efterbesiktningsprotokoll gällande fuktindikering efter torkning från Anticimex den 19 april 2022.

Miljö- och byggförvaltningen gjorde ett uppföljande besök i lägenheten 2022-04-20. Vid besöket fanns anställd av fastighetsägaren samt klagande på plats. Ytskikten i badrummet var ej åtgärdade och inget slutdatum för åtgärder i badrummet kunde anges.

Fastighetsägaren inkom 2022-05-13 med information att arbetet beräknas färdigställas under vecka 20 (2022-05-16 till 2022-05-22).

Miljö- och byggnämnden

Klagande kontaktade miljö- och byggförvaltningen 2022-05-17 för att meddela att mattläggningen inte var klar då ett mindre läckage hade inträffat under arbetet.

Den 13 juni 2022 informerade klagande miljö- och byggförvaltningen att badrummet hade färdigställts under dagen.

Nämnden skickade ut en påminnelse till fastighetsägaren den 29 juni 2022 att inkomma med åtgärdsredovisning i enlighet med punkt 4 i vitesföreläggandet med beslutsdatum 2022-02-07.

Miljö- och byggförvaltningen gjorde ett platsbesök 2022-07-06 hos klagande. Vid besöket såg badrummet ut att vara åtgärdat och brukbart. Dock är bedömningen enbart baserad på okulär iakttagelse, inte på någon teknisk utredning från sakkunnig.

Till dagens datum har ingen redovisning inkommit från fastighetsägaren i enlighet med vitesföreläggandet med beslutsdatum 2022-02-07.

Skäl till beslut

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken (1998:808) framgår att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd dels är skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken iakttas, dels ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens art eller omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Av 2 kap 3 § miljöbalken framgår att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (försiktighetsprincipen). Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I 2 kap 7 § miljöbalken anges att kraven på hänsyn enligt kapitlets 2-6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Miljö- och byggnämnden

Av 9 kap. 3 § miljöbalken framgår att med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Av förarbeten till bestämmelsen framgår bl.a. följande. För att en störning ska betraktas som en olägenhet krävs att den är av någon betydenhet och inte av helt tillfällig natur samt att den kan vara skadlig för en människas hälsotillstånd i antingen fysiskt eller psykiskt hänseende. Bedömningen av om en olägenhet föreligger ska utgå ifrån vad människor i allmänhet anser vara en olägenhet och kan inte enbart grundas på en enskild persons reaktion i det enskilda fallet (prop.1997/98:45 del 2, s. 746).

Av 9 kap. 9 § miljöbalken framgår att bostäder och lokaler för allmänna ändamål ska brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer och hållas fria från ohyra och andra skadedjur. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom skall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Av 33 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd framgår att, i syfte att hindra uppkomst av olägenhet för människors hälsa skall en bostad särskilt;

1. ge betryggande skydd mot värme, kyla, drag, fukt, buller, radon, luftföroreningar och andra liknande störningar,
2. ha tillfredsställande luftväxling genom anordning för ventilation eller på annat sätt,
3. medge tillräckligt dagsljus,
4. hållas tillfredsställande uppvärmd,
5. ge möjlighet att upprätthålla en god personlig hygien,
6. ha tillgång till vatten i erforderlig mängd och av godtagbar beskaffenhet till dryck, matlagning, personlig hygien och andra hushållsgöromål.

Av 26 kap. 9 § miljöbalken framgår att en tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Miljö- och byggnämnden

Enligt 26 kap. 14 § miljöbalken får beslut om förelägganden eller förbud förenas med vite.

Av 26 kap. 19 § första stycket miljöbalken framgår att den som den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön ska fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Av andra stycket följer att den som bedriver sådan verksamhet eller vidtar sådan åtgärd också genom egna undersökningar eller på annat sätt ska hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön. Av tredje stycket framgår att den som bedriver sådan verksamhet ska lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder till tillsynsmyndigheten, om tillsynsmyndigheten begär det.

Enligt 26 kap. 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Av 26 kap. 22 § miljöbalken följer att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller den som upplåter en byggnad för bostäder eller för allmänna ändamål, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa. Om det är lämpligare, får tillsynsmyndigheten i stället besluta att en sådan undersökning ska utföras av någon annan och utse någon att göra undersökningen. Beslut om undersökning får enligt tredje stycket i bestämmelsen förenas med förbud att överlåta den berörda fastigheten eller annan egendom till dess undersökningen är slutförd.

Av 26 kap. 26 § miljöbalken framgår att en tillsynsmyndighet får bestämma att dess beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas.

Av 4 § lag om viten (1985:206) framgår att om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna, får vite föreläggas som löpande vite. Vitet bestäms då till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte har följts eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåter att fullgöra denna.

Miljö- och byggnämnden

Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om fukt och mikroorganismer (FoHMFS 2014:14) framgår att vid bedömningen av om fukt och mikroorganismer innebär olägenhet för människors hälsa i bostäder och lokaler för allmänna ändamål bör tillsynsmyndigheten beakta bl.a. om:

- det förekommer synlig mikrobiell växt och/eller mikrobiell lukt i bostadsrum eller lokaler för allmänna ändamål,
- mikroorganismer eller mikrobiell lukt befaras spridas från byggnadskonstruktionen eller från t.ex. källare, grund eller vind, till bostadsrum eller andra rum där människor vistas stadigvarande,
- fuktskador inte åtgärdas och detta innebär en risk för att mikroorganismer kan växa till, och
- fuktskador har åtgärdats bristfälligt, t.ex. vid uttorkning och utbyte av mikrobiellt angripet material.

Det framgår vidare att det är verksamhetsutövaren/fastighetsägaren som ska utföra mer grundliga utredningar. I de allmänna råden om fukt och mikroorganismer ges exempel på indikationer som kan ge anledning till krav på undersökningar, till exempel:

- synliga fuktskador och fuktfläckar, missfärgningar eller bubblor i golvmattor och tapeter
- omfattande kondens på fönstrens insida vid en utetemperatur av cirka -5° C eller lägre
- om fuktillskottet inomhus, under vinterförhållanden, regelmässigt överstiger 3 g/m³ luft
- om luftfuktighetens medelvärde överstiger 7 g vatten/kg torr luft under en längre period under eldningssäsongen, vilket motsvarar cirka 45 % relativ luftfuktighet vid 21° C.

Miljö- och byggnämndens bedömning

Mot bakgrund av att fukt- och mikrobiell påväxt konstaterats och att fuktskadan funnits en längre tid samt att flera av de boende uppvisar symtom som kan ha koppling till fukt- och mögelproblem har nämnden bedömt att fynden kan befaras vara en olägenhet enligt miljöbalken. För att miljö- och byggnämnden ska kunna bedöma om åtgärderna har utförts på ett fackmannamässigt sätt behövs en utförlig redovisning skickas in. Om åtgärder inte görs korrekt finns det risk för att fukt- och mögelskador kvarstår.

Miljö- och byggnämnden

Det har bedömts rimligt att föreläggandet förenas med löpande vite och att det gäller även om det överklagas då tidigare förelägganden inte har efterlevts.

Miljö- och byggnämnden har inte sett att det framkommit några omständigheter i ärendet som medför att föreläggandet ska anses som oskäligt eller att det föreligger några särskilda skäl för att ändra bedömningen. Sammantaget finner därför Miljö- och byggnämnden det befogat med vitesföreläggande enligt ovan.

Upplysning om ägarbyte

Miljö- och byggförvaltningen vill upplysa dig som fastighetsägare vikten av att lämna uppgifter om eventuella köpare av flerbostadsfastighet i de fall fastigheten säljs innan redovisning inkommer. Korrekta uppgifter krävs för att miljö- och byggförvaltningens eventuella krav ska riktas till rätt verksamhetsutövare.

Beslutet ska skickas till

Fastighetsägaren.

En kopia på beslutet skickas till hyresgästen/klagande

Bilagor som bifogas

Kontrollrapport daterad 2021-06-30.

Föreläggande daterat 2021-10-27.

Föreläggande förenat med vite med beslutsdatum 2022-02-07.

Delgivningskvitto till fastighetsägaren - att skrivas på och återsändas snarast.

Hur man överklagar

Miljö- och byggnämnden

§ 68

Dnr 2022/00090

**Vitesföreläggande om att inkomma med radonuppgifter
Södra Edsbyn 13:125 MBN-2022-76**

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden förelägger KV Kemisten 4 AB med org.nr. 556601-2703 att inkomma med följande uppgifter:

1. Redovisning av genomförda och planerade radonmätningar för de flerbostadshus som verksamheten har inom Ovanåkers kommun.
2. Rapportkopior på analysprotokoll för de radonmätningar som utförts hittills.

Uppgifter för punkt 1 ska redovisas i bifogad mall för mätplan. Alla uppgifter ska vara miljö- och byggförvaltningen tillhanda i skriftligt format **senast tre veckor efter att beslut har delgivits.**

Beslutet är förenat med löpande vite på 5 000 kr för varje påbörjad 14-dagarsperiod som efterfrågade uppgifter inte inkommer.

Lagstöd:

2 kap 2, 3, 7 §§, 9 kap 3, 9 §§, 26 kap 9, 14, 19, 21, 22 §§ Miljöbalken,
33 § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,
8 kap. 2, 5 §§ Strålskyddsförordningen (2018:506),
Lag om viten (1985:206) 4 §.

Bakgrund

Miljö- och byggförvaltningen gjorde 2022-02-09 ett utskick till verksamhetsutövaren och efterfrågade uppgifter om radonmätningar i verksamhetens flerbostadshus inom kommunen. I utskicket förklarades att uppmaningen om att lämna in uppgifter var en del av miljö- och byggförvaltningens tillsyn. Det beskrevs även på vilket sätt redovisning kunde ske, samt att miljö- och byggförvaltningen ville ha in uppgifterna senast 2022-05-31. I utskicket framgick även att miljö- och byggnämnden kunde komma att skriva ett föreläggande för att begära in efterfrågade uppgifter om de inte inkom inom utsatt tid. Med utskicket bifogades även en vägledning för radonmätningar i flerbostadshus samt en mall för mätplan att fylla i.

Miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggförvaltningen skickade 2022-05-16 ut en påminnelse om att inkomma med efterfrågade uppgifter.

Fastighetsägaren inkom 2022-05-24 med ett yttrande. I den angavs att nya mätningar kommer att genomföras till hösten, men inga övriga efterfrågade uppgifter inkom.

Svar på yttrandet skickades ut 2022-05-25 med information att mätningar inte behöver ha utförts i detta skede. Det som behövs skickas in senast 2022-05-31 är mätplan som redovisar hittills utförda samt planerade mätningar tillsammans med information om antal lägenheter i direkt markkontakt. Detta för att kunna bedöma om mätningar är inplanerade i tillräcklig omfattning i enlighet med Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivning. I fall det finns några utförda mätningar ska även protokollen bifogas.

Då inga uppgifter inkom skickades ett föreläggande ut den 2022-06-16 med krav på att inkomma med efterfrågade uppgifter. Sista svarsdatum var 2022-07-12.

Vid dagens datum har efterfrågade uppgifter inte inkommit och verksamheten har inte kontaktat miljö- och byggförvaltningen.

Skäl till beslut

Lagstöd och gällande bestämmelser

Miljöbalken är tillämplig på alla typer av verksamheter eller åtgärder som motverkar miljöbalkens mål och är tillämplig både på privatpersoner och verksamheter. I Ovanåkers kommun har Miljö- och byggnämnden tillsynsansvar inom miljöbalkens område.

I miljöbalkens 2 kapitel 2 § anges att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalkens 2 kapitel 3 § anges att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att

Miljö- och byggnämnden

en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalkens 2 kapitel 7 § framgår att kraven inte ska vara orimliga med hänsyn till skyddsåtgärdernas effekt och kostnaderna för dem.

Av 9 kap 3 § miljöbalken framgår att med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

I miljöbalkens 9 kapitel 9 § framgår att bostäder och lokaler för allmänna ändamål ska brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Av 26 kap 9 § miljöbalken framgår att tillsynsmyndigheten får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken och dess tillhörande lagstiftningar och beslut ska följas.

Enligt 26 kap. 14 § miljöbalken får beslut om förelägganden eller förbud förenas med vite.

I miljöbalkens 26 kap 19 § framgår att den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön fortlöpande skall planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Den skall också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön. Den som bedriver sådan verksamhet skall lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder till tillsynsmyndigheten, om tillsynsmyndigheten begär det.

Enligt 26 kap 21 § miljöbalken framgår att tillsynsmyndigheten får besluta om att den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd ska lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Av 26 kap 22 § miljöbalken framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar

Miljö- och byggnämnden

som behövs för tillsynen. Detsamma gäller den som upplåter en byggnad för bostäder eller för allmänna ändamål, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa.

Enligt 33 § i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd framgår att i syfte att hindra uppkomst av olägenhet för människors hälsa ska en bostad särskilt:

1. ge betryggande skydd mot värme, kyla, drag, fukt, buller, radon, luftföroreningar
2. ha tillfredsställande luftväxling
3. medge tillräckligt dagsljus
4. hållas tillfredsställande uppvärmd
5. ge möjlighet att upprätthålla en god personlig hygien
6. ha tillgång till vatten i erforderlig mängd och av godtagbar beskaffenhet till dryck, matlagning, personlig hygien och andra hushållsgöromål.

I 8 kap 2 § strålskyddsförordningen framgår att tillsyn över att strålskyddslagen (2018:396), strålskyddsförordningen och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs bl.a. ska utövas av den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om verksamheter med kosmetiska solarier inom kommunen och i fråga om radonhalten i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till inom kommunen.

Av 8 kap 5 § strålskyddsförordningen framgår att tillsynsmyndigheten på eget initiativ eller efter anmälan ska vidta de åtgärder som behövs för att i nödvändig utsträckning kontrollera att strålskyddslagen (2018:396), strålskyddsförordning och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs och för att åstadkomma rättelse.

Av 4 § lag om viten (1985:206) framgår att om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna, får vite föreläggas som löpande vite. Vitet bestäms då till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte har följts eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåter att fullgöra denna.

Miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggnämndens bedömning

Radon är en radioaktiv gas som allmänt finns i marken. Den kan tränga in i husen genom sprickor i grunden, otäta rör genomföringar, otäta golvbrunnar, mm. Även byggnadsmaterialet blå lättbetong avger radon. Radon kan också avges från dricksvattnet till inomhusluften. Radongasen kan inte uppfattas av våra sinnen, utan måste mätas.

Eftersom radonhalten bland annat påverkas av boendevanor, ventilationen och eventuella transportvägar för radon så kan förutsättningarna ändras med tiden. Till exempel så kan sättningar i huset bilda nya sprickor i husgrunden och skapa nya transportvägar för radon.

Långvarig exponering för höga radonhalter ökar risken för att drabbas av lungcancer och utgör därmed en allvarlig hälsorisk. Strålsäkerhetsmyndigheten har tagit fram en metodbeskrivning för att säkerställa att radongasmätningar kan utföras med hög kvalitet. Metodbeskrivningen visar hur mätningar av radongashalten ska utföras i bostäder och hur dess uppskattade årsmedelvärde för bostaden beräknas utifrån mätresultaten. Förutsatt att anvisningarna i metodbeskrivningen följs kan det uppskattade årsmedelvärdet betraktas som bostadens årsmedelvärde och kan jämföras med givna rekommendationer och föreskrifter från bland annat Socialstyrelsen och Boverket.

Enligt Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivning ska radonmätarna placeras så att mätvärdet blir representativt för radonhalten i bostaden. Alla lägenheter med direkt markkontakt ska mätas samt minst 20 % av övriga lägenheter i samma huskropp.

Miljö- och byggnämnden anser det angeläget att de bostäder i kommunen som har för höga halter av radon i inomhusluften upptäcks och därmed kan åtgärdas. De uppgifter som efterfrågas behövs för att miljö- och byggnämnden ska kunna fullfölja sina uppgifter i egenskap av tillsynsmyndighet. Målet med miljö- och byggförvaltningens tillsyn är att alla flerbostadsfastigheter, skolor och förskolor i Ovanåkers kommun ska radon mätas och ha radonhalter under 200 Bq/m³. Vi kan på så sätt bland annat förebygga och minska risken för lungcancer. Miljö- och byggnämnden bedömer att det inte föreligger några särskilda svårigheter för verksamheten att kunna lämna begärda uppgifter.

Miljö- och byggnämnden

Då fastighetsägaren inte uppvisar någon vilja att inkomma med efterfrågade uppgifter har bedömning gjorts att vitesföreläggande är befogat.

Sammantaget anser miljö- och byggnämnden att de uppgifter som efterfrågas i beslutet är motiverade. Det som verksamhetsutövaren framfört i ärendet medför ingen annan bedömning.

Information om kommande avgift

Enligt miljöbalkens grundläggande principer är det den som bedriver en verksamhet som kan orsaka hälso- eller miljöstörningar, som ska betala de kostnader som uppstår av den prövning och tillsyn som krävs för att skydda människor och miljön.

Timavgifterna betalas per påbörjad halvtimme när det inte finns någon fastställd fast taxa. De baseras på den faktiskt nedlagda tiden i ett enskilt ärende och betalas som regel i efterskott.

Timavgift debiteras inte bara för den tid som våra inspektörer bedriver tillsyn hos en verksamhet. I avgiften ingår också förberedelser och efterarbete samt den tid vi lägger ner på att exempelvis begära in olika handlingar och kompletteringar samt skriva föreläggande och övriga beslut.

Ju bättre ordning man har på sin verksamhet och sina papper, desto mindre tid behöver vi lägga ner på tillsynen.

Upplysning om ägarbyte

Miljö- och byggförvaltningen vill upplysa dig som fastighetsägare vikten av att lämna uppgifter om eventuella köpare av flerbostadsfastighet i de fall fastigheten säljs innan redovisning inkommer. Korrekta uppgifter krävs för att miljö- och byggförvaltningens eventuella krav ska riktas till rätt verksamhetsutövare.

Beslutet ska skickas till

Fastighetsägare

Bilagor som bifogas

Mätplan

Delgivningskvitto

Hur man överklagar

Miljö- och byggnämnden

§ 69

Dnr 2022/00089

**Vitesföreläggande om att inkomma med radonuppgifter
Södra Edsbyn 10:33 MBN-2022-75**

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden förelägger Lars Lind Invest Sweden AB med org.nr 5565760765 att inkomma med följande uppgifter:

1. Redovisning av genomförda och planerade radonmätningar för de flerbostadshus som verksamheten har inom Ovanåkers kommun.
2. Rapportkopior på analysprotokoll för de radonmätningar som utförts hittills.

Uppgifter för punkt 1 ska redovisas i bifogad mall för mätplan. Alla uppgifter ska vara miljö- och byggförvaltningen tillhanda i skriftligt format **senast tre veckor efter att beslut har delgivits**.

Beslutet är förenat med löpande vite på 5 000 kr för varje påbörjad 14-dagarsperiod som beslutet inte efterlevs.

Lagstöd:

2 kap 2, 3, 7 §§, 9 kap 3, 9 §§, 26 kap 9, 14, 19, 21, 22 §§ Miljöbalken,
33 § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,
8 kap. 2, 5 §§ Strålskyddsförordningen (2018:506),
Lag om viten (1985:206) 4 §.

Bakgrund

Miljö- och byggförvaltningen gjorde 2022-02-09 ett utskick till verksamhetsutövaren och efterfrågade uppgifter om radonmätningar i verksamhetens flerbostadshus inom kommunen. I utskicket förklarades att uppmaningen om att lämna in uppgifter var en del av miljö- och byggförvaltningens tillsyn. Det beskrevs även på vilket sätt redovisning kunde ske, samt att miljö- och byggförvaltningen ville ha in uppgifterna senast 2022-05-31. I utskicket framgick även att miljö- och byggnämnden kunde komma att skriva ett föreläggande för att begära in efterfrågade uppgifter om de inte inkom inom utsatt tid. Med utskicket bifogades även en vägledning för radonmätningar i flerbostadshus samt en mall för mätplan att fylla i.

Miljö- och byggnämnden

Då inga uppgifter inkom skickades ett föreläggande ut 2022-06-22 med krav på att inkomma med efterfrågade uppgifter. Sista svarsdatum var 2022-07-15.

Vid dagens datum har efterfrågade uppgifter inte inkommit och verksamheten har inte kontaktat miljö- och byggförvaltningen i ärendet.

Skäl till beslut

Lagstöd och gällande bestämmelser

Miljöbalken är tillämplig på alla typer av verksamheter eller åtgärder som motverkar miljöbalkens mål och är tillämplig både på privatpersoner och verksamheter. I

Ovanåkers kommun har Miljö- och byggnämnden tillsynsansvar inom miljöbalkens område.

I miljöbalkens 2 kapitel 2 § anges att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalkens 2 kapitel 3 § anges att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalkens 2 kapitel 7 § framgår att kraven inte ska vara orimliga med hänsyn till skyddsåtgärdernas effekt och kostnaderna för dem.

Av 9 kap 3 § miljöbalken framgår att med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

I miljöbalkens 9 kapitel 9 § framgår att bostäder och lokaler för allmänna ändamål ska brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Miljö- och byggnämnden

Av 26 kap 9 § miljöbalken framgår att tillsynsmyndigheten får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken och dess tillhörande lagstiftningar och beslut ska följas.

Enligt 26 kap. 14 § miljöbalken får beslut om förelägganden eller förbud förenas med vite.

I miljöbalkens 26 kap 19 § framgår att den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön fortlöpande skall planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Den skall också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön. Den som bedriver sådan verksamhet skall lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder till tillsynsmyndigheten, om tillsynsmyndigheten begär det.

Enligt 26 kap 21 § miljöbalken framgår att tillsynsmyndigheten får besluta om att den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd ska lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Av 26 kap 22 § miljöbalken framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller den som upplåter en byggnad för bostäder eller för allmänna ändamål, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa.

Enligt 33 § i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd framgår att i syfte att hindra uppkomst av olägenhet för människors hälsa ska en bostad särskilt.

1. ge betryggande skydd mot värme, kyla, drag, fukt, buller, radon, luftföroreningar
2. ha tillfredsställande luftväxling
3. medge tillräckligt dagsljus
4. hållas tillfredsställande uppvärmd
5. ge möjlighet att upprätthålla en god personlig hygien

Miljö- och byggnämnden

6. ha tillgång till vatten i erforderlig mängd och av godtagbar beskaffenhet till dryck, matlagning, personlig hygien och andra hushållsgöromål.

I 8 kap 2 § strålskyddsförordningen framgår att tillsyn över att strålskyddslagen (2018:396), strålskyddsförordningen och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs bl.a. ska utövas av den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om verksamheter med kosmetiska solarier inom kommunen och i fråga om radonhalten i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till inom kommunen.

Av 8 kap 5 § strålskyddsförordningen framgår att tillsynsmyndigheten på eget initiativ eller efter anmälan ska vidta de åtgärder som behövs för att i nödvändig utsträckning kontrollera att strålskyddslagen (2018:396), strålskyddsförordning och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs och för att åstadkomma rättelse.

Av 4 § lag om viten (1985:206) framgår att om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna, får vite föreläggas som löpande vite. Vitet bestäms då till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte har följts eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåter att fullgöra denna.

Miljö- och byggnämndens bedömning

Radon är en radioaktiv gas som allmänt finns i marken. Den kan tränga in i husen genom sprickor i grunden, otäta rör genomföringar, otäta golvbrunnar, mm. Även byggnadsmaterialet blå lättbetong avger radon. Radon kan också avges från dricksvattnet till inomhusluften. Radongasen kan inte uppfattas av våra sinnen, utan måste mätas.

Eftersom radonhalten bland annat påverkas av boendevanor, ventilationen och eventuella transportvägar för radon så kan förutsättningarna ändras med tiden. Till exempel så kan sättningar i huset bilda nya sprickor i husgrunden och skapa nya transportvägar för radon.

Långvarig exponering för höga radonhalter ökar risken för att drabbas av lungcancer och utgör därmed en allvarlig hälsorisk. Strålsäkerhetsmyndigheten har tagit fram en metodbeskrivning för att säkerställa att radongasmätningar kan utföras

Miljö- och byggnämnden

med hög kvalitet. Metodbeskrivningen visar hur mätningar av radongashalten ska utföras i bostäder och hur dess uppskattade årsmedelvärde för bostaden beräknas utifrån mätresultaten. Förutsatt att anvisningarna i metodbeskrivningen följs kan det uppskattade årsmedelvärdet betraktas som bostadens årsmedelvärde och kan jämföras med givna rekommendationer och föreskrifter från bland annat Socialstyrelsen och Boverket.

Enligt Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivning ska radonmätarna placeras så att mätvärdet blir representativt för radonhalten i bostaden. Alla lägenheter med direkt markkontakt ska mätas samt minst 20 % av övriga lägenheter i samma huskropp.

Miljö- och byggnämnden anser det angeläget att de bostäder i kommunen som har för höga halter av radon i inomhusluften upptäcks och därmed kan åtgärdas. De uppgifter som efterfrågas behövs för att miljö- och byggnämnden ska kunna fullfölja sina uppgifter i egenskap av tillsynsmyndighet. Målet med miljö- och byggförvaltningens tillsyn är att alla flerbostadsfastigheter, skolor och förskolor i Ovanåkers kommun ska radon mätas och ha radonhalter under 200 Bq/m³. Vi kan på så sätt bland annat förebygga och minska risken för lungcancer. Miljö- och byggnämnden bedömer att det inte föreligger några särskilda svårigheter för verksamheten att kunna lämna begärda uppgifter.

Då fastighetsägaren inte uppvisar någon vilja att inkomma med efterfrågade uppgifter har bedömning gjorts att vitesföreläggande är befogat. I bedömningen har hänsyn tagits till att det varit svårt för nämnden att få in efterfrågade uppgifter även i tidigare ärenden.

Sammantaget anser miljö- och byggnämnden att de uppgifter som efterfrågas i beslutet är motiverade.

Information om kommande avgift

Enligt miljöbalkens grundläggande principer är det den som bedriver en verksamhet som kan orsaka hälso- eller miljöstörningar, som ska betala de kostnader som uppstår av den prövning och tillsyn som krävs för att skydda människor och miljön.

Miljö- och byggnämnden

Timavgifterna betalas per påbörjad halvtimme när det inte finns någon fastställd fast taxa. De baseras på den faktiskt nedlagda tiden i ett enskilt ärende och betalas som regel i efterskott.

Timavgift debiteras inte bara för den tid som våra inspektörer bedriver tillsyn hos en verksamhet. I avgiften ingår också förberedelser och efterarbete samt den tid vi lägger ner på att exempelvis begära in olika handlingar och kompletteringar samt skriva föreläggande och övriga beslut.

Ju bättre ordning man har på sin verksamhet och sina papper, desto mindre tid behöver vi lägga ner på tillsynen.

Beslutet ska skickas till

Fastighetsägare.

Bilagor som bifogas

Mätplan

Delgivningskvitto

Hur man överklagar

Miljö- och byggnämnden

§ 70

Dnr 2022/00091

Vitesföreläggande om att inkomma med radonuppgifter Runemo 21:1 MBN-2022-79

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden förelägger Silverhjälmens Fastighets AB med org.nr: 559074-2986 att inkomma med följande uppgifter:

1. Redovisning av genomförda och planerade radonmätningar för de flerbostadshus som verksamheten har inom Ovanåkers kommun.
2. Rapportkopior på analysprotokoll för de radonmätningar som utförts hittills.

Uppgifter för punkt 1 ska redovisas i bifogad mall för mätplan. Alla uppgifter ska vara miljö- och byggförvaltningen tillhanda i skriftligt format **senast tre veckor** efter att beslut har delgivits.

Beslutet är förenat med löpande vite på 5 000 kr för varje påbörjad 14-dagarsperiod som beslutet inte efterlevs.

Lagstöd:

2 kap 2, 3, 7 §§, 9 kap 3, 9 §§, 26 kap 9, 14, 19, 21, 22 §§ Miljöbalken,
33 § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,
8 kap. 2, 5 §§ Strålskyddsförordningen (2018:506),
Lag om viten (1985:206) 4 §.

Bakgrund

Miljö- och byggförvaltningen gjorde 2022-02-09 ett utskick till verksamhetsutövaren och efterfrågade uppgifter om radonmätningar i verksamhetens flerbostadshus inom kommunen. I utskicket förklarades att uppmaningen om att lämna in uppgifter var en del av miljö- och byggförvaltningens tillsyn. Det beskrevs även på vilket sätt redovisning kunde ske, samt att miljö- och byggförvaltningen ville ha in uppgifterna senast 2022-05-31. I utskicket framgick även att miljö- och byggnämnden kunde komma att skriva ett föreläggande för att begära in efterfrågade uppgifter om de inte inkom inom utsatt tid. Med utskicket bifogades även en vägledning för radonmätningar i flerbostadshus samt en mall för mätplan att fylla i.

Miljö- och byggförvaltningen skickade 2022-05-16 ut en påminnelse om att inkomma med efterfrågade uppgifter.

Miljö- och byggnämnden

Då inga uppgifter inkom skickades ett föreläggande ut 2022-06-16 med krav på att inkomma med efterfrågade uppgifter. Sista svarsdatum var 2022-07-12.

Vid dagens datum har efterfrågade uppgifter inte inkommit och verksamheten har inte kontaktat miljö- och byggförvaltningen.

Skäl till beslut

Lagstöd och gällande bestämmelser

Miljöbalken är tillämplig på alla typer av verksamheter eller åtgärder som motverkar miljöbalkens mål och är tillämplig både på privatpersoner och verksamheter. I Ovanåkers kommun har Miljö- och byggnämnden tillsynsansvar inom miljöbalkens område.

I miljöbalkens 2 kapitel 2 § anges att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalkens 2 kapitel 3 § anges att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalkens 2 kapitel 7 § framgår att kraven inte ska vara orimliga med hänsyn till skyddsåtgärdernas effekt och kostnaderna för dem.

Av 9 kap 3 § miljöbalken framgår att med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

I miljöbalkens 9 kapitel 9 § framgår att bostäder och lokaler för allmänna ändamål ska brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Miljö- och byggnämnden

Av 26 kap 9 § miljöbalken framgår att tillsynsmyndigheten får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken och dess tillhörande lagstiftningar och beslut ska följas.

Enligt 26 kap. 14 § miljöbalken får beslut om förelägganden eller förbud förenas med vite.

I miljöbalkens 26 kap 19 § framgår att den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön fortlöpande skall planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Den skall också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön. Den som bedriver sådan verksamhet skall lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder till tillsynsmyndigheten, om tillsynsmyndigheten begär det.

Enligt 26 kap 21 § miljöbalken framgår att tillsynsmyndigheten får besluta om att den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd ska lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Av 26 kap 22 § miljöbalken framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller den som upplåter en byggnad för bostäder eller för allmänna ändamål, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa.

Enligt 33 § i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd framgår att i syfte att hindra uppkomst av olägenhet för människors hälsa ska en bostad särskilt

1. ge betryggande skydd mot värme, kyla, drag, fukt, buller, radon, luftföroreningar
2. ha tillfredsställande luftväxling
3. medge tillräckligt dagsljus
4. hållas tillfredsställande uppvärmd
5. ge möjlighet att upprätthålla en god personlig hygien
6. ha tillgång till vatten i erforderlig mängd och av godtagbar beskaffenhet till dryck, matlagning, personlig hygien och andra hushållsgöromål.

Miljö- och byggnämnden

I 8 kap 2 § strålskyddsförordningen framgår att tillsyn över att strålskyddslagen (2018:396), strålskyddsförordningen och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs bl.a. ska utövas av den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om verksamheter med kosmetiska solarier inom kommunen och i fråga om radonhalten i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till inom kommunen.

Av 8 kap 5 § strålskyddsförordningen framgår att tillsynsmyndigheten på eget initiativ eller efter anmälan ska vidta de åtgärder som behövs för att i nödvändig utsträckning kontrollera att strålskyddslagen (2018:396), strålskyddsförordning och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs och för att åstadkomma rättelse.

Av 4 § lag om viten (1985:206) framgår att om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna, får vite föreläggas som löpande vite. Vitet bestäms då till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte har följts eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåter att fullgöra denna.

Miljö- och byggnämndens bedömning

Radon är en radioaktiv gas som allmänt finns i marken. Den kan tränga in i husen genom sprickor i grunden, otäta rör genomföringar, otäta golvbrunnar, mm. Även byggnadsmaterialet blå lättbetong avger radon. Radon kan också avges från dricksvattnet till inomhusluften. Radongasen kan inte uppfattas av våra sinnen, utan måste mätas.

Eftersom radonhalten bland annat påverkas av boendevanor, ventilationen och eventuella transportvägar för radon så kan förutsättningarna ändras med tiden. Till exempel så kan sättningar i huset bilda nya sprickor i husgrunden och skapa nya transportvägar för radon.

Långvarig exponering för höga radonhalter ökar risken för att drabbas av lungcancer och utgör därmed en allvarlig hälsorisk. Strålsäkerhetsmyndigheten har tagit fram en metodbeskrivning för att säkerställa att radongasmätningar kan utföras med hög kvalitet. Metodbeskrivningen visar hur mätningar av radongashalten ska utföras i bostäder och hur dess uppskattade årsmedelvärde för bostaden beräknas utifrån mätresultaten. Förutsatt att anvisningarna i metodbeskrivningen följs kan det

Miljö- och byggnämnden

uppskattade årsmedelvärdet betraktas som bostadens årsmedelvärde och kan jämföras med givna rekommendationer och föreskrifter från bland annat Socialstyrelsen och Boverket.

Enligt Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivning ska radonmätarna placeras så att mätvärdet blir representativt för radonhalten i bostaden. Alla lägenheter med direkt markkontakt ska mätas samt minst 20 % av övriga lägenheter i samma huskropp.

Miljö- och byggnämnden anser det angeläget att de bostäder i kommunen som har för höga halter av radon i inomhusluften upptäcks och därmed kan åtgärdas. De uppgifter som efterfrågas behövs för att miljö- och byggnämnden ska kunna fullfölja sina uppgifter i egenskap av tillsynsmyndighet. Målet med miljö- och byggförvaltningens tillsyn är att alla flerbostadsfastigheter, skolor och förskolor i Ovanåkers kommun ska radon mätas och ha radonhalter under 200 Bq/m³. Vi kan på så sätt bland annat förebygga och minska risken för lungcancer. Miljö- och byggnämnden bedömer att det inte föreligger några särskilda svårigheter för verksamheten att kunna lämna begärda uppgifter.

Då fastighetsägaren inte uppvisar någon vilja att inkomma med efterfrågade uppgifter har bedömning gjorts att vitesföreläggande är befogat.

Sammantaget anser miljö- och byggnämnden att de uppgifter som efterfrågas i beslutet är motiverade.

Information om kommande avgift

Enligt miljöbalkens grundläggande principer är det den som bedriver en verksamhet som kan orsaka hälso- eller miljöstörningar, som ska betala de kostnader som uppstår av den prövning och tillsyn som krävs för att skydda människor och miljön.

Timavgifterna betalas per påbörjad halvtimme när det inte finns någon fastställd fast taxa. De baseras på den faktiskt nedlagda tiden i ett enskilt ärende och betalas som regel i efterskott.

Timavgift debiteras inte bara för den tid som våra inspektörer bedriver tillsyn hos en verksamhet. I avgiften ingår också förberedelser och efterarbete samt den tid vi

Miljö- och byggnämnden

lägger ner på att exempelvis begära in olika handlingar och kompletteringar samt skriva föreläggande och övriga beslut.

Ju bättre ordning man har på sin verksamhet och sina papper, desto mindre tid behöver vi lägga ner på tillsynen.

Beslutet ska skickas till

Fastighetsägare.

Bilagor som bifogas

Mätplan

Delgivningskvitto

Hur man överklagar

Miljö- och byggnämnden

§ 71

Dnr 2022/00092

Sanktionsavgift livsmedel Långhed 7:6 MBN-2022-551

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar att Nina Östman AB med org.nr 5562583665 ska betala en sanktionsavgift på 5 000 kr för åsidosättande av sin skyldighet att registrera sin livsmedelsverksamhet vid Hälsingegården Per-Anders & Lammkatedralen, på fastigheten Långhed 7:6 innan uppstart

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet inom 30 dagar efter det att ni delgivits detta beslut och enligt betalningsupplägg som Kammarkollegiet sänder över särskilt. Sanktionsavgiften är en administrativ avgift som tillfaller staten.

Lagstöd:

artikel 6 punkt 2 i förordning (EG) 852/2004

11, 13 §§ i LIVSFS 2005:20 om livsmedelshygien

13, 30 a-c § livsmedelslag 2006:804

23, 39 a-c §§, 39 f-h § livsmedelsförordning 2006:813

Om överträdelsen i form av oregistrerad livsmedelsverksamhet fortsätter eller om den upprepas inom ett år tas dubbel sanktionsavgift ut

Bakgrund

Miljö- och byggförvaltningen har den 2022-07-26 fått kännedom om att en livsmedelsverksamhet i form av ett café bedrivs vid fastigheten Långhed 7:6 utan föregående registrering. Miljö- och byggförvaltningen har vid 3 tillfällen kört förbi verksamheten och då noterat att verksamheten hade skyltar "Öppet" vid infart. Att livsmedelsverksamhet bedrivs synliggjordes även via verksamhetens hemsida och Facebook som granskades av miljö- och byggförvaltningen. Av granskningen framgick att verksamheten består av café, konferensmiddagar och luncher samt boende med möjlighet att beställa mat. På verksamhetens hemsida:

<https://www.halsingegarden.se/mat-konferens/> ges följande information:

"Hälsingegårdens café är inrymt i den äldre väl bevarade k-märkta bryggstugan och originalmålade bröllopsstugan, daterad 1847 som har antik inredning. Huset rymmer även en unik, fungerande bagarstuga med vedeldad stenugn samt ett fungerande cafékök med originalmålningar. På övervåningen finns en enkel sal och ett litet sovrum med en platsbyggd säng åt en piga eller dräng som vittnar om hur huset förr användes. Bryggstugan på en hälsingegård användes framförallt om sommaren i samband med festligheter.

Miljö- och byggnämnden

I caféet och den unikt bevarade och marmoreringsmålade bröllopsstugan med fina detaljer erbjuds gäster och besökare en lugn, inspirerande och vacker miljö. På gårdstunet kan man njuta av odlingar sittande i klassiskt designade trädgårdsmöbler.

I den lilla gårdsbutiken kan man fika. Goda smörgåsar av surdegskakat bröd och gårdens röka färfiol med sallad från egna odlingar, lokalt tillverkad getost, de godaste kardemummabullarna bakade med riktigt smör och handstött kardemumma, ekologiskt te och lokalt rostat hälsingekaffe. Extra god glass från Rättvik, lokalt producerad äppelmust, dryck från Mora bryggeri mm.

Vi tar emot gäster både ”drop in” och vid bokning, när vi är hemma. I regel 11 – 17 eller enligt överenskommelse.”

Gällande bokning och hantering av konferens uppges följande:

”Hälsingegården Per-Anders & Lammkatedralens unika miljö i byn Långhed, strax utanför Alfta är den perfekta platsen för matupplevelser och kreativa konferenser. Den vackra naturen kring gården har årstidens alla skifningar. [...]

Vi tar emot både små och stora grupper (ca 4 – 25 personer) och skräddarsyr matupplevelser och konferenser efter kundens önskemål. Det går även bra att kombinera besöket med kulturhistoriskt boende ”Bo på Hälsingegård”.

Konferens kan bokas på två olika nivåer:

Dagskonferens

Kl. 10 – 16 Kan t.ex. innehålla fm fika, enklare, lunch och em fika samt visning av gården. Inkl. konferenslokal i antikt och personligt inredd bröllopsstuga. Prisförslag 595 kr/person eller mot offert.

Dag & Kvällskonferens

10 – 21 Inkl. lunch, em fika, föredrag, ankomstdrink och en avslutande finare middag. Inkl. konferenslokal i antikt personligt inredd bröllopsstuga. Prisförslag 795 kr/person eller mot offert.”

Flertalet inlägg i tidsspann mellan 2022-06-26 och 2022-08-03 gällande

livsmedelsverksamhet finns på facebook som granskades under sommaren och

hösten (se bifogat fotodokumentation). I ett av sina inlägg skriver

verksamhetsutövaren att:

”Vi serverar fika med surdegbröd, smörgåsar med lokalt tillverkat getost, gårdens egen färfiol samt våra kända kardemummabullar så långt lagret räcker [...].” I ett annat inlägg skriver verksamhetsutövare att ”[...]Caféet håller öppet med fika och smörgåsar av surdeg och det godaste kardemummabullarna. Öppet varje dag 12-17 och när vi är hemma.”

Miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggförvaltningen har gjort utskick via e-post till verksamhetsutövaren med information om krav på registrering av livsmedelsverksamhet 2022-07-26. Ingen återkoppling eller registrering inkom dock. Miljö- och byggförvaltningen gjorde ett platsbesök 2022-08-10. Personal angav att caféet hade stängt samt att verksamhetsansvarig ej var på plats. Vid förfrågan om tidigare utskick nådde verksamhetens e-post gavs rekommendation att göra informationsutskick via vanlig post. Ett nytt utskick med information om krav på registrering gjordes därför den 2022-08-11 med vanlig post. Ingen registrering eller övrig återkoppling inkom.

Miljö- och byggförvaltningen kommunicerade 2022-08-31 skriftligen till verksamhetsutövaren om att nämnden överväger att besluta om sanktionsavgift, med möjlighet till bemötande. Nämnden efterfrågade också föregående års årsomsättning. Sista svarsdatum angavs till 2022-09-21. En påminnelse skickades även ut via e-post. Verksamhetsutövaren har den 2022-09-21 inkommit med önskemål om att förlänga svarstiden till 2022-09-30, vilket beviljades. Svar inkom från verksamhetsutövaren via e-post 2022-09-30 där uppges att verksamhetsutövaren anser att livsmedelsverksamhet inte bedrivs i sådan omfattning att registrering krävs (för detaljer se bifogad handling - yttrande).

Skäl till beslut

Gällande bestämmelser

Enligt artikel 6 p.2 i förordning (EG) 852/2004 ska livsmedelsföretagare särskilt underrätta kontrollmyndigheten, på det sätt som myndigheten kräver, om alla anläggningar som hen ansvarar för, så att varje sådan anläggning kan registreras. Livsmedelsföretagare ska även se till att den behöriga myndigheten alltid har aktuell information om anläggningarna.

Av 11 § LIVSFS 2005:20 framgår att livsmedelsföretagare skriftligen ska anmäla sina anläggningar till kontrollmyndigheten så att de kan registreras.

I 13 § i samma föreskrift anges att en verksamhet får påbörjas två veckor efter det att anmälan om registrering kommit in till kontrollmyndigheten. Om kontrollmyndigheten registrerar anläggningen innan dessa två veckor gått, får verksamheten dock påbörjas i och med registreringen.

Av 13 § Livsmedelslagen (2006:804) framgår att kontrollmyndigheten ska verka för att överträdelser av lagen, av de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen, beivras.

Miljö- och byggnämnden

Enligt 30 a § *livsmedelslagen* får Regeringen meddela föreskrifter om att en sanktionsavgift ska betalas av den som påbörjar en verksamhet som är registreringspliktig utan att någon anmälan om registrering har gjorts.

Av 30 b § *livsmedelslagen* framgår att en sanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte är uppsåtlig eller oaktsam. Någon sanktionsavgift ska dock inte tas ut om det är oskäligt.

I enlighet med 30 c § *livsmedelslagen* är det kontrollmyndigheten som prövar frågor om sanktionsavgifter. Innan kontrollmyndigheten beslutar om avgift ska den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Av 23 § i *livsmedelsförordning 2006:813* framgår att miljö- och byggnämnden är kontrollmyndighet för denna typ av livsmedelsanläggning.

Enligt 39 a § *Livsmedelsförordning (2006:813)* ska en sanktionsavgift enligt 30 a § *livsmedelslagen* tas ut för de överträdelser och med de belopp som följer av 39 c – 39 g §§.

Av 39 b § anges att med årsomsättning avses den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. Årsomsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga.

Av 39 c § *livsmedelsförordningen* framgår att en sanktionsavgift ska tas ut av den som påbörjar en verksamhet utan att i enlighet med artikel 6.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering av de anläggningar som han eller hon ansvarar för.

Avgiften ska betalas med ett belopp som motsvarar en procent av årsomsättningen, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor. Om överträdelsen består i att inte underrätta kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning, ska avgiften i stället betalas med en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Miljö- och byggnämnden

Enligt 39 f § i samma förordning anges att om en sanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter inte upphör med överträdelsen, ska en ny avgift för överträdelsen tas ut som ska vara dubbelt så stor som det belopp som anges i 39 c-39 e §§. Varje ny avgift får dock tas ut med högst 100 000 kronor.

En ny avgift enligt första stycket får beslutas endast om den avgiftsskyldige har fått skälig tid att vidta rättelse.

I 39 g § livsmedelsförordningen anges att om en sanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter inom ett år från beslutet upprepar en sådan överträdelse, ska en avgift för den nya överträdelsen tas ut som ska vara dubbelt så stor som det belopp som anges i 39 b-39 e §§. Varje ny avgift får dock tas ut med högst 100 000 kronor.

Av 39 h § i samma förordning framgår att en sanktionsavgift ska betalas till Kammarkollegiet efter en särskild betalningsupplmaning.

Miljö- och byggnämndens bedömning

En registrering av livsmedelsanläggning ska göras minst 2 veckor innan en livsmedelsverksamhet startar eller ägarbyte sker. Bestämmelser om registrering finns i artikel 6.2 i förordning (EG) nr 852/2004 samt 7 § och 13 § LIVSFS 2005:20.

Den 1 januari 2019 skärptes straffen för brott mot livsmedelslagen, däribland införandet av sanktionsavgifter för vissa överträdelser. Den nya skärpningen i regelverket syftar till att ge säkrare livsmedel för konsumenten och dessutom bidra till en rättvisare konkurrens mellan livsmedelsföretagen.

Bestämmelser om sanktionsavgifter anges i 30 a-f §§ livsmedelslagen (2006:804) samt 39 a-i §§ livsmedelsförordningen (2006:813). Där framgår att avgiften ska betalas med ett belopp som motsvarar en procent av verksamhetens årsomsättning, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor. Med årsomsättning menas den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. En sanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte är uppsåtlig eller oaktsam. Någon sanktionsavgift ska dock inte tas ut om det är oskäligt.

Miljö- och byggnämnden

Verksamhetsutövaren har ansvar för att dennes verksamhet och anläggningar är anmälda till tillsynsmyndigheten.

Vid kontroll av er verksamhet konstaterades att livsmedelsverksamhet påbörjats utan att vara registrerad hos miljö- och byggnämnden och att verksamheten bedrivits åtminstone sedan 2022-06-26 (se bifogad fotodokumentation). Miljö- och byggnämnden bedömer att er livsmedelsverksamhet är av sådan omfattning gällande organisation och kontinuitet att registrering krävs. Vid bedömningen har hänsyn tagits till att verksamheten består av café, konferensmiddagar och luncher samt boende med möjlighet att beställa mat.

I vägledning från Livsmedelsverket anges att med viss kontinuitet menas en viss regelbundenhet. Att något sker med "viss kontinuitet" innebär att det sker "obrutet" och/eller "sammanhängande". En verksamhet som bedrivs med vissa avbrott, men ändå är återkommande, kan anses bedrivas kontinuerligt.

Kontinuitetsbegreppet är inte närmare definierat i lagstiftningen, varför varje myndighet från fall till fall måste bedöma om verksamheter bedrivs med "viss kontinuitet" eller inte.

Generella riktlinjer för hur kriteriet "viss kontinuitet" bör bedömas:

- Om verksamheten sker sammanhängande bör kontinuitetskriteriet vara uppfyllt efter tre till fyra dagar.
- Kontinuitetskriteriet kan också anses vara uppfyllt om livsmedel återkommande släpps ut på marknaden en till två dagar en gång i månaden eller oftare.

Den tid som verksamheten pågår omfattar inte bara själva saluhållandet, till exempel servering eller försäljning, utan även vissa förberedelser som lagerhållning/förvaring och eventuell beredning om det utförs av samma verksamhetsutövare.

Säsongsverksamheter som bedrivs under en begränsad period uppfyller ofta kriteriet för viss kontinuitet.

Verksamhetsutövaren har fått möjlighet att yttra sig innan beslut tas. I sitt yttrande anger verksamhetsutövaren att:

"verksamheten inte bedrivs i sådan omfattning att den behöver registreras hos kommunens miljö- och byggnämnd då registrering gjordes till Länsstyrelsen."

Miljö- och byggnämnden

En livsmedelsföretagare som driver två olika verksamheter på samma plats innebär i regel två anläggningar om det ena är en primärproduktionsanläggning och den andra verksamheten är i ledet efter primärproduktionen. Det kan till exempel vara en jordgubbsodlare som också driver en gårdsbutik eller kafé. I dessa fall behöver två separata registreringar ske, en till kommunens tillsynsmyndighet och en till Länsstyrelsen.

Verksamhetsutövaren anger i sitt yttrande att:

"Café, konferenser och luncher som Miljö- och byggförvaltningen har uppfattat som att det ingår i verksamheten har ej varit aktuellt. Varken konferenser eller luncher har förekommit. Ej heller någon registreringspliktig caféverksamhet eller "möjlighet att beställa mat".

Miljö- och byggnämnden ifrågasätter detta utlåtande i och med att marknadsföring av caféet, via facebook inlägg, har skett under sommaren (se bifogad fotodokumentation). Gällande konferenser och/eller luncher så har information om dessa med prisuppgifter varit publicerat på verksamhetens hemsida och är tillgänglig för allmänheten, så argument att hemsida utgör en plan och idé om en kommande verksamhet som ännu inte har påbörjats saknar stöd.

I sitt yttrande har verksamhetsutövaren ifrågasatt varför miljö- och byggnämnden har riktat sig till Nina Östman AB, org.nr: 556258-3665 för verksamheten Hälsingegården Per-Anders och Lammkatedralen. Miljö- och byggnämnden har riktat sig till Nina Östman AB då det organisationsnumret finns uppgett på Hälsingegården Per-Anders och Lammkatedralen hemsida under kontakt.

Verksamhetsutövaren anger i sitt yttrande att en förening vid några enstaka tillfällen bjudit på kaffe i termos och upptinad fryst bulle till några grupper och besökare samt att detta är godkänt utan livsmedelsregistrering enligt uppgift från Livsmedelsverket. Miljö- och byggnämnden gör samma bedömning gällande situationer där endast kaffe i termos och upptinad bulle erbjuds besökare vid några tillfällen per år. Livsmedelsverksamheten vid Hälsingegården Per-Anders och Lammkatedralen bedöms dock vara av större omfattning gällande organisation och kontinuitet så att registrering krävs (se bifogad fotodokumentation)

I yttrandet har verksamhetsutövaren även uppgett att:

*"Hälsingegården Per-Anders och Lammkatedralen på fastigheten Långhed 7:6 är en plattform som omfattas av olika aktörer under ett gemensamt varumärke. Verksamheten bedrivs ideellt på hobbynivå med en agrarhistorisk inriktning [...]."
Livsmedelslagstiftningen gör ingen skillnad mellan ideell och vinstdrivande*

Miljö- och byggnämnden

verksamhet när det gäller krav på registrering. I Ovanåkers kommun är det miljö- och byggnämnden som är tillsynsmyndighet och gör bedömningen i det enskilda fallet om registrering krävs eller inte. Verksamhetsutövaren borde ha kontaktat miljö- och byggnämnden inför uppstart för att få information om vad som gäller.

Miljö- och byggnämnden har efterfrågat information om verksamhetens årsomsättning, men fick ingen återkoppling. Miljö- och byggnämnden har därför utgått från information som finns tillgänglig på Allabolag.se.

Miljö- och byggnämnden har även noterat att vissa av sommarens facebook-inlägg, där caféverksamheten marknadsförs, har försvunnit efter att kommunikering inför beslut om sanktionsavgift skickades ut till verksamhetsutövaren.

Miljö- och byggnämnden har inte sett att det framkommit några omständigheter i ärendet som medför att överträdelsen ska anses som oskäligen eller att det föreligger några särskilda skäl för eftergift av sanktionsavgiften.

Sammantaget finner därför Miljö- och byggnämnden det befogat att besluta om sanktionsavgift för att ha påbörjat en registreringspliktig livsmedelsverksamhet utan föregående registrering.

Beräkning av sanktionsavgiftens storlek

Då en procent (1%) av föregående års årsomsättning enligt Allabolag.se var lägre än minimibeloppet har avgiften satts till 5 000 kr, vilket är minimibeloppet stadgat av lagen.

Beslutet ska skickas till

Den person/verksamhet som beslutet gäller (verksamhetsutövaren).
Kammarkollegiet, jämte försättsblad till beslut om sanktionsavgift.

Bilagor som bifogas

Bilder från marknadsföring/fotodokumentation.
Yttrande från verksamhetsutövaren.
Delgivningskvitto
Hur man överklagar

Miljö- och byggnämnden

§ 72

Dnr 2022/00075

**Diskussion om ansökan förhandsbesked för
enbostadshus Knåda 12:32 MBN-2022-261**

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden tackar för diskussionen

Miljö- och byggnämnden

§ 73

Dnr 2022/00093

**Ansökan om förhandsbesked för fritidshus Knåda 12:7
MBN-2022-583**

Miljö- och byggnämndens beslut

Beslut

- Förhandsbesked beviljas med stöd av 9 kap 17 § plan- och bygglagen (2010:900).
- Sökanden får betala en avgift på 3720 kronor i enlighet med gällande taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura för bygglovsavgiften skickas separat.

Ärendet

Ansökan avser förhandsbesked gällande nybyggnad av ett fritidshus i en våning utan inredd vind.

Byggnaden planeras inte ha något VA-system eller avfallshantering.

Förutsättningar

Fastigheten ligger utanför sammanhållen bebyggelse med stöd av den policy som finns antagen av miljö- och byggnämnden för hanteringen av begreppet sammanhållen bebyggelse i plan- och bygglagen (2010:900).

Fastigheten ligger utanför strandskyddat område. Sökt åtgärd kräver inte dispens från förbudet i 7 kap 15 § miljöbalken (1998:808)

Motivering till beslut

Sökt åtgärd bedöms vara lämplig med hänsyn till placering.

Åtgärden bedöms förenlig med en ur allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt den gällande översiktsplanen.

Åtgärden bedöms förenlig med den gällande översiktsplanen. Åtgärden bedöms uppfylla kraven i kap 2 och 8 kap 1-18 §§ plan- och bygglagen (2010:900).

Miljö- och byggnämnden

Upplysningar

9 kap 18 § (Plan- och bygglagen)

Ett förhandsbesked som innebär att åtgärden kan tillåtas är bindande vid den kommande bygglovsprövningen, om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet vann laga kraft

Beslutsunderlag

Handlingar som ingår i beslutet:

Ansökan diarietörd 2022-09-08

Situationsplan diarietörd 2022-09-08

Beslutet om lov skickas för kännedom till:

Byggherre

Fastighetsägare

Bilagor som bifogas:

Hur man överklagar

Beslutet om lov meddelas till:

Post- och Inrikes Tidningar

Grannfastigheter

Miljö- och byggnämnden

§ 74

Dnr 2022/00034

Delegationsbeslut 2022-09-07--2022-10-11

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden godkänner redovisningen enligt bilaga delegationsbeslut
2022-09-07--2022-10-11

Miljö- och byggnämnden

§ 75

Dnr 2022/00035

Meddelande - beslut för kännedom

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden tackar för informationen